

Transcripción

O arquivo histórico parroquial de San Pedro de Bandomil gárdase no Arquivo Histórico Diocesano de Santiago, onde se ofrece conxuntamente co de Santa María de Brandoñas, o seu anexo; dado o mal estado dunha parte dos mazos non a maior parte dos mais antigos non poden consultarse. Tampouco son accesibles aqueles que conteñen rexistros recentes, tal e como prescribe a lexislación vixente.

Este informe contén:

- Enumeración dos mazos, datas extremas e sinaturas
- Notas sobre o contido da caixa P004474
- Notas do contido da caixa P004475

Mazos, datas extremas e sinaturas do Arquivo Parroquial, sección San Pedro de Bandomil

- Serie Libros Sacramentais (1761-1924)
Bautizados. Datas: 1761-1924, sinaturas P004464-P004469
Os dous libros mais antigos non poden consultarse polo seu mal estado
Matrimonios. Datas 1852-1923, sinaturas P004470-P004471
Defuntos. Datas: 1659-1923, sinaturas P004471-P004473
- Serie Administración Parroquial (1778-1912)
Fábrica. Datas: 1778-1857; sinatura P004474
Visitas. Datas: 1791-1828

Fábrica. Datas: 1852-1889
Visitas. Datas: 1865-1890
Culto. Datas: 1890 e 1899* sinatura P004475
Visitas. Datas: 1893-1899*
Santísimo Sacramento. Datas: 1851-1912

* Datos correspondentes ás freguesías de Bandomil e Brandoñas

- Inquilinato. Datas: 1877-1967 Sinatura: P004476
Non consultable por rematar en datas recentes.
Nota do catálogo: *Contiene desperfectos de 1858.*
- Serie Confrarías e Institucións Parroquiais
Stmo. Sacramento e S. Miguel. Datas: 1778-1781
Stmo. Sacramento. Datas: 1782-1851 sinatura P004477
Stmo. Sacramento. Datas: 1912-1967 Sinatura P004478
(non consultable por rematar en datas recentes)
- Serie Clero Parroquial
Conferencias morais. Data: 1881-1951, sinatura P004479
Non consultable por datas extremas

Mazos, datas extremas e sinaturas do Arquivo Parroquial, sección San Pedro de Brandomil e Santa María de Brandañas

- Serie Libros Sacramentais
Defuntos. Datas: 1652-1702, sinatura P004489.
Non consultable por estar en mal estado de conservación
- Serie Administración Parroquial
  - Culto. Datas: 1899-1937, sinaturas P004490 a P004492
Non consultables por data extrema
  - Culto e Fábrica. Datas: 1936-1966, sinatura P004493
Non consultable por datas extremas
  - Libro de apeos, fundacións e *allanamientos*. Datas: 1775, sinatura P004493
Non consultable por datas extremas
  - Libro de Veredas. Datas: 1825-1938, sinatura P004494
Non consultable por datas extremas
- Serie Expedientes Matrimoniais
Expedientes matrimoniais. Datas: 1849-2007, sinaturas P004495-P004498
Non consultable por datas extremas
- Serie Documentación Solta
1 mazo. Datas: 1769-1976, sinatura P004499.
Non consultable por datas extremas. Consta no catálogo un resumo detallado; segundo el contén pagos de misas de fundación, inventarios de bens, papeis relacionados coa casa reitoral, sobre a erección do Viacrucis (1939), avisos varios, recibos, etc.
- Serie Libros Litúrxicos
Missale Romanum Barcinone (1955)
Non consultable por mala conservación

AHDS, Fondo da parroquia de San Pedro de Brandomil, P004474 (Visitas 1791-1828; Fábrica 1778-1851)

Contén asuntos referidos a Brandomil e Brandañas; está sen foliar.
Son principalmente algunhas actas de visita e as contas anuais correspondentes á fabrica parroquial.

As últimas contas corresponden ao ano 1851, aínda que faltan algúns anos polo medio. A contabilidade da fábrica responde ás pautas habituais: ingresos -polo xeral os mesmos, consistentes en diversas cantidades de cereal e diñeiro- e gastos -maiormente pequenas reparacións no edificio, substitución de elementos consumibles como a cera-. Son presentadas polo mordomo da fábrica, que é un veciño designado cada ano para esa función.

Son pezas de especial interese:

1790

Acta da visita do arcipreste de Céltigos, D. Juan Nepomuceno Varela, cura párroco de San Pedro de Santa Comba

1818-3-25 e días seguintes

Autos seguidos da revisión das contas das confrarías da freguesía de San Pedro de Bandomil

Yo, Don Pedro García, rector y cura párroco de San Pedro de Bandomil, concedo licencia y facultad al Padre Predicador Apostolico fr. Andres Fernandez Montenegro para erigir el Santo Viacrucis dentro de esta yglesia y para que conste lo firmo en mi casa rectoral a 25 de marzo del año 1818. Pedro García.

Farase polo frade misioneiro segundo *El metodo y orden que se acostumbra.*

Na audiencia arcebispal presenta o párroco D. Pedro García unha petición para que se tomen e revisen as contas dadas nos últimos anos do seu antecesor D. Domingo Xerpe polos mordomos da fábrica parroquial e as confrarías. Seica advertiu nelas erros que pensa que deben ser revisados e subsanados.

O tribunal inicia un proceso e nomea ao cura párroco de Mazaricos para levar a cabo a revisión. Nela se conclúe que si existía tal desorde e foran recibidos a maiores 2363 reais e 29 mrs sen dereito polo anterior párroco así que deben ser repostos polos seus herdeiros.

Estas paxinas comprenden os autos relacionados con este asunto.

1779

Contas tomadas ao mordomo Gregorio Anido

De especial interese por conter algúns gastos de relevancia no edificio.

quantas que se tomaron a Gregorio Anido, maiordomo que fui de la fabrica de esta yglesia de San Pedro de Bandomil el año pasado de mil sietecientos y setenta y ocho, que fenecio en el de setenta y nueve, dejando por su subçesor a Manuel Regueira

Fóronlle tomadas na casa reitoral de Bandomil.

Compútanse como ingresos (cargos):

24 reais de renda que ten D. Fernando de Laxe (da casa da Serra)

201 reais e 6 marabedís que deu o antecesor

30 rs de sepulturas de Andrés de Antelo e Antonio de Oreiro

602 rs e medio de 6 ferrados de trigo de renda que ten a fábrica

801 rs 19 mrs que deu o mordomo da confraría do Santísimo para a obra da igrexa

Compútanse como gastos (descargos):

48 rs de encaixes que mercou para a alba da igrexa
36 rs e medio para uns candeeiros para o altar maior
21 rs para cal que se trouxo para a igrexa
24 rs para un pouco de aceite para a luminaria
11 rs para tellado da sancristía e igrexa
121 para os *paus que binieron de Albite para los rayos del simbria del arco toral del coro de la iglesia.*
10 rs de madeira para a igrexa
15 rs carpinteiros *que ajustaron los arios de la simbria*
20 rs custe de este libro de contas
22 rs una vidreira
22 rs e medio *por unas piedras de canteria y portales echos para la casa nueva que se hizo para la fabrica*

1828-7, San Pedro de Cícere

Acta da visita feita ao arceprelado e as suas parroquias polo arcebispo D. Rafael Velez. Recoñeceu as contas da fabrica.

AHDS, Fondo da parroquia de San Pedro de Brandomil, P004474 (Visitas 1791-1828; Fábrica 1778-1851), fol. sen numerar

1852-1912

Libro parroquial da freguesía de San Pedro de Brandomil (P004475)

Un único volume que contén: Fábrica. Datas: 1852-1889; Visitas. Datas: 1865-1890; Culto. Datas: 1890 e 1899; Visitas. Datas: 1893-1899; Santísimo Sacramento. Datas: 1851-1912

A primeira parte son as contas da fábrica parroquial recollidas anualmente segundo as presentaron os respectivos mordomos e mordomas. Os gastos son polo xeral repetitivos: arranxos pequenos na igrexa, reposición de subministros (cera, óleos), repintado das imaxes e andas, músicos e cregos para as festas, reposición do tellado, caleado dos muros, composición do chan e das tumbas, reparación dos ornamentos, limpeza dos panos... de cando en vez investimentos mais importantes como reconstrución do artesanado do coro, instalación dunha vidreira; puntualmente adquisición de novos ornamentos ou panos.

A partir de 1868 estas contas serán presentadas polo párroco e atinxirán só aos gastos do culto; irán en común coas de Brandoñas. Os items de gasto son basicamente os mesmos.

A parte dedicada á confraría do Santísimo contén tamén contas. Os gastos principais son os mesmos: pago de misas de defuntos, funcións litúrxicas de Xoves e Venres Santo, cera e función do Santísimo (fogos, música e sacerdotes). Os ingresos son cantidades de cereal e cantidades de diñeiro achegadas polos confrades.

Hai actas dalgunhas visitas pastorais intercaladas nas outras temáticas; a mais interesante é a correspondente á que fixo Miguel García Cuesta, cardeal arcebispo de Santiago o 24 de maio de 1865.

